ulk teisi seal külla ja liñna ulitsate raddal liku-
mas, ruttu ja ruttu, ei tea issegi miks pärrast. Küs-
sid, mis muttukessed need küll peaks siis seal ollema,
nönda süddiste sappeldawad nemmad seal all, surelissed ja
surelissed weel pealegi, otse kui olleks se köik mailm just üksi seal
nende pärralt? Need on need muttukessed, mis kutsutakse
— — — ei, need ei olle muttukessed, need on innimessed.
O wata, söbber, ni suruke ta ongi, se innimenne, seal
köige omma wäe ja wöimu, omma surusse ja pragga-
missega, kui tedda sealt üllewalt wadatakse. Ni weike ja
wäeti, ja siiski jälle ni üttlematta suur, sedda köiki wa-
data, möttelda ja möista, mis se ilm immetegguside enda
sees kañnab, sest tähtetega ehhitetud taewast kuñni se köige
alwema ja maddalamma pörmukesseni mahha. Ja o mis
suur on ta, selle tundmisse sees ka weel sedda Waimu en-
nast leida ning armastata, kes sedda köiki on rajanud
ja ehhitanud! O — se innimenne polle mitte se macke,
se muddane pattu kott, kellels tedda mönni waene
kissendab. Añna innimessele tarkust ja arri temma
südddant, näita temmale, mis on puhtus, mis öigus,
mis Jummala ja liggemisse arm, walgusta ta waimu,
et lähheb tall köik pahha ta meles irmsaks ja jälledeks,
köik kurjus, kui on: walle, tiggedus, wöera asja püidmisse
immu, kaddedus ja ahnus, añna talle öppust ja
äid kombeid, siis saab ta üks Ingel, üks Jummal siin
ma peal ollema. Siis lahkub temmast ka köik, mis tedda
õñnetuks wöiks tehha. Sest rummalus ja tuhmus on üks-
päinis se willetsusse emma. Ehk nüid küll siis se
mäggi, mis ma eñne sulle nimmetassin, se on se Dolagiri
mäggi, se köige surem ja körgem siin ma peal on, nönda

et temma allusus mittu sadda ja sadda wersta ümbrust
kañnab, ja emma latw jo añmugi ülle pilwede ullatab,
siis polle ta oñmetegi se köige omma körgusse ja laiusse-
ga se ma enda wastu kogguniste surelissem egga torre-
dam, kui üks liwa terra ühhe eakesse one wastu. Se on:
ta kaub ta wastu opis ärra; ni suur on se ma isse, ja
ni weike temma wastu se suur ilmatu Dolagiri ehk Da-
walagiri mäggi. Kui sa nüid weel se laggeda wälja ehk
merre peal seisad, kos sa köige essite seisid, ehk seal mäe
otsas, ehk ka weel möjalgi muul kohhal, üks tössine immu ja
tahtminne südames, Jummala lodud asjade peale möt-
telda ja neid nähha ja tunda sada, ja sa siis känad omma
näggu siñna pole, kos se pääw ommas säedusses köige kör-
gemal taewa all paistab, kui lõunat walmistab ja rahwas
lõunalle tükkima akkab, mis järrele ka siis köik tuñni kellad
säedetakse, sest just sell silma pilgul, kui pääw siñna kohta
on sanud, kost ta köige körgemalt alla wadata wöib, just
sell silma pilgul on all ma peal kell 12; ma üttlen
kui sa omma näggu siñna pole pörad, siis sab sull
kohhe jonelt se lõuna ehk keskpäwa kaar ees (Süden).
Mis se on? se on üks möttete sees tehtud tipp taewa piri
peal, just sell kohhal all, kos pääw üllewal seisab.
So selja tagga siis, otsekohhe se lõuna wastu, seisab
se pöhja ehk keskö kaar (Norden), kost se külm tul-
leb ja need kurred ja luiged ja anned ärra lendawad lõuna
pole, kui käsk on, et minnek tulleb, ja talw akkab tullema.
Agga Jummal oidku igga ühte, sedda teed ette wöttmast,
kui ta temmast ühtegi ei tea; ta saab siis wist seal otsa
selle te peal seal wöeral maal. Parremalle käele jäeb sull siis
se lane ehk öhtu kaar (Westen), kos se päike alla lähheb

Tarto- ja WÃƒÂurroma Kalender 1842, lk. 42